

Nordis i Larry Christenson

SPREČAVANJE ZAČEĆA — BLAGOSLOV ILI PROKLETSTVO?*

»Moja zaručnica i ja pročitali smo kao dio priprave na brak vašu knjigu *Kršćanska obitelj*. Ipak imamo pitanje o kojemu vaša knjiga ništa ne spominje: kako je sa sprečavanjem začeca? Možete li nas vi ili vaša supruga savjetovati o toj stvari?«

Dragi prijatelji,

Najtoplije vam zahvaljujemo na pismu u kojem nam pišete što vam je značila naša knjiga *Kršćanska obitelj*. Vrlo nas je obradovalo što se zanimete za naše mišljenje o sprečavanju začeca. Larry i ja smo tek prije kratkog vremena spoznali da moramo drugima prenijeti svoje mišljenje o toj stvari. Sve je više ljudi koji spoznavaju koliko je važno to područje, premda se o tome među protestantima još vrlo malo raspravlja. Danas gotovo da svaki par uvida važnost razmišljanja o broju djece. Moramo priznati da je u suvremenom društvu teže nego ikada odgojiti više djece.

Kada smo se 1951. godine vjenčali, jedva da smo ozbiljnije razmišljali o broju djece. Započeli smo najvjerojatnije kao i većina protestantskih bračnih parova u ono vrijeme. Pošla sam k liječniku radi predbračne pouke. On me je kratko uputio o sprečavanju začeca. Muž i ja znali smo da želimo djecu. Znali smo također da to može biti samo ograničeni broj djece. Nikad nitko među našim znancima nije govorio o sprečavanju začeca. Nitko nije čak ni spominjao da to ne spada kao samo po sebi razumljivo u suvremeni život. Čuli smo da su katolici u vezi s time vrlo suzdržani. No to nam se pričinilo kao jedna od njihovih vlastitosti. Nikad nismo ni pomislili da bi za moderan par mogla i postojati neka druga mogućnost sprečavanja začeca osim mehaničkim i kemijskim sredstvima (pilula).

Sigurno je da su i mnogi drugi parovi slično započeli bračni život. Nikada nisu razmišljali o alternativni. U pojedinim slučajevima možda su zbog zdravstvenih ili nekih drugih razloga morali biti još točniji u planiranju od nas. Mi smo s vremenom spoznali da nas uobičajena sredstva za sprečavanje začeca ne zadovoljavaju onoliko koliko bismo htjeli. Nismo samo mi stekli takvo iskustvo. Ingrid Trolitsch je pisala u svojoj poznatoj knjizi *Radosno biti žena...*: »U razgovoru s bračnim parovima u Europi otkrili smo kod mnogih nelagodu s obzirom na ponudena sred-

* Iz knjige: Larry & Nordis Christenson, *Das christliche Ehepaar*, Leuchter — Verlag eG, Erzhausen 1978.

stva za sprečavanje začeca. Naime, često smo čuli od parova ili pojedinaца da nisu nakloni prema umjetnim sredstvima. To nije bilo samo kod katoličkih bračnih parova. Da ni u Europi nije pronađeno prikladno rješenje o tome svjedoči činjenica da neprestano raste broj pobačaja. Kad bi predlagana sredstva za zaštitu od začeca bila tako sigurna i tako zadovoljavajuća u primjeni kao što se to često tvrdi da jest, ne bi više smio postojati problem neželjene trudnoće« (str. 52).

Mi smo nakon dvanaest godina braka odlučili da se više nećemo služiti umjetnim sredstvima za sprečavanje začeca i nismo s time imali velikih problema. Naprotiv, ja sam prije toga imala neprestance odvratnog osjećaja smetnje na području seksualnoga zajedništva. Do trenutka naše odluke samo me jedanput jedna osoba upozorila da je moguće sprečavanje začeca i bez umjetnih sredstava: dr. Konald Prem, ginekolog, katolik, koji mi je u vrijeme jedne teške trudnoće vrlo pomogao. On je kasnije postao upravitelj Odjela za ginekologiju i porode na Medicinskom sveučilištu u Minnesoti. Rekao mi je da postoje prirodne mogućnosti planiranja obitelji, ali me nimalo nije silio na to da ih prihvatim. Samo je rekao da on i njegova supruga znaju na osnovi vlastita iskustva da je moguće izbjeći trudnoću na posve prirodan način. Tada sam poštovala njegovo stajalište, ali je prošlo još mnogo godina dok sam zaključila da mora postojati bolja mogućnost od umjetnih sredstava zaštite.

Muž i ja odlučili smo se koristiti kalendarskom metodom, no već nakon mjesec dana ostala sam trudna, a to nije bilo nimalo ohrabrujuće. Međutim, pogreška nije bila u sistemu, već ja nisam dobro izračunala. Usprkos toj pogrešci nismo se vraćali sredstvima za kontracepciju. To možda iznenađuje, ali bilo nam je već dosta umjetnih sredstava. Nismo se dali tek tako obeshrabriti.

Kalendarska metoda počiva kao i sve druge prirodne metode na činjenici da je plodnost muža gotovo uvijek jednaka, ali je zato ženina plodnost u svakom mjesečnom ciklusu ograničena na kratko vrijeme. Larry i ja služimo se tom metodom već godinama i suzdržavamo se od spolnog odnosa samo u kratkom plodnom razdoblju. Mogu reći da metoda dobro funkcionira nakon što sam ja naučila dobro računati plodne i neplodne dane. Dosad sam samo jednom zatrudnjela, ali sam nažalost, kao i kod prethodne trudnoće, imala spontani pobačaj. No ni ta trudnoća nije nastala zbog netočnosti sistema, već sam pomislila da pomalo postajem toliko stara da ne moram više točno brojati. I čim se više nismo brinuli o ciklusu, ostala sam trudna.

Ovo što smo upravo rekli naše je osobno iskustvo. No moram reći da je osobna korist za nas kud i kamo veća od jedinstvene činjenice da je trudnoću moguće spriječiti i na taj način. Uvjereni smo da je naša odluka da više ne upotrebljavamo kontracepcijska sredstva bila nagrađena time što je naše seksualno zajedništvo postalo mnogo dublje. Otada se mnogo više radujemo jedno drugome i to pripisujemo otkriću prirodnog planiranja obitelji. Danas osjećam da ne bih upotrijebila umjetna sredstva ni onda kada bih zbog toga morala roditi 21 dijete.

Naše nas je iskustvo potaklo na razmišljanje do kakvih je rezultata dovela upotreba kontracepcijskih sredstava kod drugih parova. Dobro nam je poznato da neka od tih sredstava vrlo djelotvorno štite od začeca

ća. Jesu li možda ta sredstva bila jedan od uzroka za nezreo i nezadovoljavajući seksualni doživljaj u brakovima o kojima dušobrižnici tako često slušaju žalopojke, a što potvrđuju i statistike o rastavama? Larry i ja osvjedočili smo se da bi bračni parovi morali biti upozoreni prije nego što olako prihvate zaštitna sredstva protiv začeca. Svaki par morao bi odlučivati na osnovi što je moguće boljih fizioloških, psiholoških i sveto-pisamskih spoznaja. Uvjereni smo da prirodno planiranje obitelji pruža neusporedive prednosti u odnosu na kemijska i mehanička zaštitna sredstva.

Pitam se što zapravo stvarno mislimo kad se pripremamo za najintimniji ljudski čin uz pomoć umjetnih zaštitnih sredstava. Je li moguće da se ponašamo poput stroja kod kojega se zatvara neki bitni, ali nama neželjeni zatvarač, i onda očekujemo da stroj ipak dobro i točno radi? Mi smo kao osobe neistraživo jedinstvo mnogih precizno usmjerenih i međusobno upućenih i ovisnih dijelova. Mi smo mnogo više od običnog biološkog stroja.

Otac Charles Curran, katolički teolog koji je bio vođa oporbe enciklici *Humanae vitae*, koja zabranjuje uporabu kontracepcijskih sredstava, kritizirao je Papu jer je, prema njegovu mišljenju, zagovarao vrlo pojednostavljeno, odviše biološko gledište prema spolnim odnosima. Upravo to je pravi dokaz protiv kontracepcijskih sredstava. Upotreba tih sredstava i polazi od toga da se pritom i ne događa ništa drugo osim što se fizički sprečava začecje. Vjeruje se da se time ne utječe ni na što drugo: ni na psihologiju seksualnosti, ni na intimno zajedništvo, ni na sam brak. Nije li upravo to pojednostavljeno, odviše biološko gledanje na spolnost i ljudsku narav?

Naša podsvijest mnogo je više pod utjecajem onoga što činimo nego pod utjecajem onoga što mislimo. Ne uzrokuje li mi u sebi trajan sukob ako nekim svojim djelovanjem tvrdimo »želim biti jedno s tobom«, a istodobno na osnovi drugog čina očitujemo da »moguće posljedice našeg 'biti jedno' želim svakako izbjeći«. Neka inteligentna i kulturna žena reče mi jednom zgodom u Mexico Cityu da je postala duševno bolesna zbog uporabe kontracepcijskih tableta jer je time poput shizofrenika odijelila svoju seksuanost od svoje osobnosti.

Jedan vrlo učen i poslovan par iz Engleske pričao mi je nekom prigodom kako imaju malo radosti u seksualnom zajedništvu i kako su vrlo razočarani. Nije im bila jasna povezanost između njihova iskustva i uvjerenja da bi trudnoća značila za njih pravu katastrofu. Je li moguće da takav brak bude dobar? Naime, ako je u našoj seksualnosti najbitnije spriječiti začecje, onda nužno nastaju takve konfuzije, koje kobno utječu na bračno zajedništvo.

Ponovno se moramo, zapravo, baviti osnovnim pitanjem: što je brak? Narav braka uključuje u sebi seksualno zajedništvo, a naravi pak takvoga zajedništva pripada mogućnost začeca. Premda je, nadalje, bit kontracepcije da nadigra tu činjeničnost, ne postoji nijedna potpuno sigurna, jamačna metoda. Takav pristup, koji u prvi plan stavlja sprečavanje začeca, spolni čin bez ikakve vjerojatnosti trudnoće, želi nas uvjeriti da je to naše pravo, pravo koje nam jamči suvremena znanost. Rizik pak od toga da se trudnoća ipak dogodi usprkos primjeni kontracepcijskih sredstava shvaća se kao nešto što će se dogoditi drugima, a ne nama. Meni se vrlo dopada ono što o tome kažu John i Sheila Kippley:

•Ako se usprkos upotrebi kontracepcijskog sredstva trudnoća ipak dogodi, onda nije posljedica 'nezgoda' već *čovjek*. Čim mentalitet kontracepcije postane naš normalni način razmišljanja, samim time otvaramo vrata sve drastičnijim metodama da spriječimo trudnoću ili da je uništimo ako se dogodi. To dokazuje praksa posljednjih pedesetak godina. Pravo da ne prihvatimo posljedice spolnoga čina nije nam naravno dano. To je dio našeg zemaljskog života koji nam je Bog dao da se njime odgovorno služimo. A mentalitet kontracepcije počinje time što kaže: •Možemo — hoćemo — smijemo — trebali bismo ne imati djecu. Kada se pak suprotno tome trudnoća ipak dogodi, onda bi pobačaj mogao biti prvi sljedeći logični čin. Jer, daljnje je razmišljanje: imamo pravo očekivati da kontracepcijska sredstva budu djelotvorna, a ako to nisu, onda to nije naša krivica. Ili?

Tko može znati koliko je ljudi nesretno zbog takvih manipulacija?! Sami sebe zavaravamo ako vjerujemo da iz spolnoga zajedništva imamo pravo uzeti samo ugodu (»prednosti«), a da pritom ne snosimo odgovornost koja je s time povezana. Mnogostruko se dokazuje kako su kontracepcija i pobačaj potrebni i nužni zbog problema kojima su izloženi obitelj i društvo. No ako sami odbijamo odgovornost za vlastite čine i teškoće, onda time stvaramo nove probleme, koji se možda u prvi čas ne čine tako bitni, ali su ipak mnogo dublji.

Mišljenje koje sam opisala tipično je za suvremeno društvo. To ipak ne znači da svaka osoba koja se služi kontraceptivnim sredstvima samim time odobrava pobačaj ili ga prakticira. Tvrdim samo da su ideje — imamo pravo na spolni odnos i imamo pravo ne zanijeti — nespojive i da to uzrokuje teške bračne i socijalne probleme.

Može li naše odbijanje trudnoće utjecati na naše stajalište prema našoj djeci ili prema djeci općenito? Je li moguće da se uz mentalitet sprečavanja razvija pravi majčinski i očinski stav, koji je nužan za sretan život u obitelji? Biblija tvrdi da su djeca dar Božji. U naše se pak vrijeme djecu vrlo često shvaća kao sablazan i izvor nekomotnosti. Društvo ne cijeni djecu i najveći dio djece to osjeća. Naše materijalističke želje često su nam važnije od djece. A što će nam takvo gledište donijeti u našem kasnijem životu: nagradu ili kajanje? Nažalost, negativno stajalište prema djeci sve je raširenije i u mnogih mladih parova. Sve je više mladih koji traže sterilizaciju, budući da su se odlučili da nikad nemaju djecu. Drugi opet puštaju da im netko drugi odgaja djecu i tako utječu na osobnost svoje djece. Kakve li će još kobne posljedice proizaći iz takvog stava?

Što se tiče kvalitete seksualnoga zajedništva, moje je iskustvo i osvjedočenje da upotreba kontracepcijskih sredstava guši potpunost i radost žene u spolnom činu. Ako se intimno zajedništvo narušava umjetnim sredstvima, i psihički je moguće da će joj biti vrlo teško priznati da je seksualnost dobar i prirodni Božji dar.

Seksualno bi se zajedništvo, kao i čitavo biće, moralo tijekom godina razvijati, produbljivati, rasti i dozrijevati. Nije li moguće da kontracepcija zbog svoje neprirodnosti sputava taj razvoj? Umjesto da seksualno zajedništvo doživljavamo kao čin jedinstva osoba, čin koji izgrađuje i povezuje, mi pokušavamo iz njega izvući samo golicavi i uzbuđujući doživljaj. Bi li bilo moguće npr. reći nekoj biljci: »Želim samo divne crvene

cvjetove, a lišće, korijenje i plodovi uopće me ne zanimaju? Takva biljka neće ni cvasti ni rasti. Možda je opsjednutost seksualnošću u naše vrijeme posljedica oskudnog seksualnog ispunjenja? Nije li sve brojnija uporaba kontracepcijskih sredstava razlog što se sve više traži seks, a tako se malo u njemu nalazi zadovoljstva?

Brojni parovi, nažalost, uopće nemaju mogućnost ili je jedva imaju da primjene prirodne metode. Informacije o tome koliko prirodne metode planiranja pružaju mogućnost za zajedničko seksualno zadovoljstvo vrlo su rijetke, budući da znanstvena i medicinska udruženja tu mogućnost najčešće zanemaruju. Mnogi ljudi misle, kao što smo i mi prije mislili, da su prirodne metode nekakva katolička vlastitost. No razgovarajući s protestantskim i židovskim parovima, spoznali smo da su i oni stekli ista iskustva kao i mi. Katolicima pak treba da budemo svi zahvalni što su sve ovo vrijeme kontracepcijska sredstva smatrali nedostojnima čovjeka, što su nam pomogli pronaći pravi put.

Sve je više parova koji razmišljaju o tome da li je pametno upotrebljavati zaštitna sredstva protiv začeca. Mladi parovi koji su doznali za neke nussimptome pilule — povećana opasnost od tromboze u nogama, plućima i mozgu, visoki tlak, sljepoća, rak, poremećaj rada jetara, nakaznost nerođene djece — odlučuju se da ne preuzmu takav rizik. Sada se nadalje pokazuje da duže uzimanje pilule povećava mogućnost da žena postane neplodna.

Dr. Kevin Hume iz Australije kaže: »Prije dvadeset godina imali smo dobre vijesti o piluli.« Dobra vijest je bila to da postoji sredstvo koje može potisnuti ovulaciju (dozrijevanje jajašca) i tako spriječiti začeca. Pilula je bila dočekana kao savršeno kontracepcijsko sredstvo. Mnoge žene redovito su ih uzimale i tako sprečavale odvratno prekidanje spolnoga čina, što se mnogo primjenjivalo. No dr. Hume nastavlja: »Od tog vremena se čini kao da su sve novosti o piluli postale loše vijesti.«

Rizici koje smo ovdje spomenuli nisu glasine nepopravljivih pesimista. Baš obratno. Pronalazimo ih na popisima koje objavljuju tvornice lijekova koje proizvode pilule. Oni time upozoravaju liječnike da odmah zabrane upotrebu pilule ako se očituju znakovi bilo koje spomenute bolesti. Žene pak imaju pravo da ih se istinito upozna s rizicima zbog uzimanja kemijskih sredstava. Kad se npr. otkrilo da saharin, ako se mnogo uzima, može kod miševa izazvati rak, odmah je nastala povika da se povuče s tržišta. No o tome da pilula već godinama uzrokuje katastrofalne posljedice, ne kod životinja, nego kod žena, o tome se malo čuje i još nitko nije zahtijevao da se pilulu zabrani. Ako objektivno promatramo takvo stanje, moramo se suglasiti s onim što su John i Sheila Kippley ustvrdili u svojoj knjizi *The Art of Natural Family Planning* (Umijeće prirodnog planiranja obitelji): »Postoje snažne sile koje, kad je riječ o kontroli rađanja, rade na tome da se moral što više degradira.« Neki liječnici opravdali su upotrebu pilule time »da je ona sigurnija od trudnoće«. Dopuštamo da trudnoća jest svojevrstan rizik, ali ako se ispravno brine za trudnicu, onda je rizik neznatan. No je li moguće praviti takve usporedbe? Trudnoća je potrebna za održavanje čovječanstva, a rizik koji nastaje upotrebom pilule posve je nepotreban. Postoje bolji načini da se ograniči broj začeca, načini koji nisu opasni za ženino zdravlje. Reći da je trudnoća opasna koliko i pilula, značilo bi pilulu izjednačiti s

trudnoćom! To je tipičan primjer nemorala i grube propagande protiv rađanja.

Sredstva koja se stavljaju u maternicu (intrauterin pessare) mehanička su kontracepcijska sredstva, koja mnogi preporučuju zbog relativno visoke sigurnosti i zbog toga jer se većina ne stavlja tek prije spolnoga čina. No i pri uporabi tih sredstava moguće su vrlo teške posljedice za zdravlje. Takav maternični umetak je savitljiv plastični ili metalni predmet koji liječnik stavlja u ženinu maternicu. Neki imaju spiralni oblik, neki oblik luka, neravne plohe ili pak izgledaju poput metalnih okvira za kišobran. Kako djeluju, nije posve jasno. Dr. Thomas Hilgers kaže da oni stvaraju »neprijateljsko ozračje za oplodeno jajašce«. To znači da spirala ne zaprečuje začeće već ugniježdenje (oplođenog) jajašca u maternicu. Budući da se oplodnja već dogodila, to nije kontracepcija, već pobačaj.

Čovjekov je život od začeća do naravne smrti neprestano razvijanje. Primjena takvih intrauterinskih umetaka stavlja nas pred velike moralne i zdravstvene probleme. Tako npr. još nije jasno što može uzrokovati kronične upale sluzi na ušću maternice. Poznato je, naime, da može doći do upale organa u zdjelici, zbog čega žene postaju sterilne. Kod nekih su žena takve dijafragme probile stijenkiju maternice i prodrle u tijelo pa je bila potrebna operacija. Ako se usprkos takvim sredstvima dogodi trudnoća, a to se događa, plod se mora uništiti, tj. odstraniti. Također, odstranjivanje takvih intrauterinskih pesara može uzrokovati prekid trudnoće.

Primjenu mehaničkih sredstava u tijelu žene i pilule podupire mišljenje: »Želim svakako izbjeći trudnoću!« Što se pritom događa sa ženinim zdravljem, to se jednostavno gubi iz vida. No s obzirom na zaštitna sredstva, potrebno je brinuti se o mnogo više toga nego što je sprečavanje začeća i nesprečavanje fizičkog sjedinjenja u braku. Ako ste uvjereni da zbog bilo kakva razloga morate spriječiti začeće, onda je to moguće i na naravan način. Naravne metode temelje se na znanstvenoj činjenici da je plodnost žene unutar mjesečnog ciklusa ograničena na vrlo kratko razdoblje prskanja jajašca. Ako se bračni par suzdržava tih nekoliko dana od seksualnoga odnosa, oplodnja u drugim danima nije moguća.

Kalendarski ritam bila je pionirska metoda naravnoga planiranja obitelji. Temelji se na istraživanjima dr. Kyusaku Ogina (1930) i dr. Hermana Knausa (1929). Istražujući, otkrili su »da ovulacija (plodnost) žene počinje otprilike dva tjedna prije sljedeće mjesečnice. Sljedećih godina spoznalo se mnogo više o promjenama u tijelu žene koje nastaju u vrijeme plodnog razdoblja mjesečnog ciklusa. Nitko tko se danas ozbiljno bavi planiranjem obitelji ne preporučuje više Ogino-Knausovu metodu. No ne bi se smjelo zaboraviti da je ta metoda za kojih 80% parova i danas primjenljiva ako se drže njezinih pravila« (J. S. Kippley, *nav. dj.*).

Suprotno onome što se često misli, u kalendarskom ritmu nije potrebna uvijek jednaka duljina menstrualnoga ciklusa da bi se sigurno mogli odrediti plodni i neplodni dani. Nevolja je to što se metoda temelji na predvidivoj duljini mjesečnoga ciklusa na temelju prijašnjih, pa se ne mogu navrijeme otkriti neočekivane promjene u trenutnom ciklusu. Drugi nedostatak je to što se suzdržavanje od odnosa prilično produljuje ako su ciklusi neujednačeni.

Nasreću, medicina je kasnije otkrila i druge znakove prema kojima se može odrediti ovulacija.

1. Otprilike u vrijeme prskanja jajašca povisuje se ženina tjelesna temperatura i takva ostaje do sljedeće menstruacije.

2. Na izlazu iz rodnice pojavljuje se za vrijeme plodnog razdoblja cervikalna sluz, a neke žene imaju u donjem dijelu tijela ovulacijske bolove.

3. Isto je tako moguće promatrati promjene s obzirom na visinu, izgled i otvorenost grlića maternice i na osnovi toga spoznati različite faze ciklusa.

S pomoću takve simpto-termičke metode moguće je spoznati, promatrajući i prepoznavajući znakove, kada počinje i kada završava ženi-
no plodno razdoblje. Parovi se u to vrijeme mogu suzdržavati od spolnih odnosa ako ne žele začete i, naravno, vrijedi obratno.

Drugu metodu opisuje nam australijski bračni par Billings. Oni polaze od promatranja cervikalne sluzi, budući da se prema pojavi te sluzi može prepoznati približavanje plodnoga razdoblja i onda kada je ciklus različito dug. Tom metodom može se uspješno koristiti i u vrijeme dojenja i za vrijeme klimakterija, ako druge metode nisu dovoljne.

Nekim je ženama teško primijetiti cervikalnu sluz pa su sigurnije ako se služe u isto vrijeme i drugim metodama. Doktorica Billings ipak preporučuje da svaka žena uči prepoznavati znakove cervikalne sluzi da bi malo-pomalo stekla povjerenje u nju.

Ja znam da je za svaku ženu moguće da bude sigurna i mirna ako upotrebljava neku naravnu metodu planiranja, ako je o tome dobro poučena i ako o tome stječe iskustva. Sama sam to doživjela i o tome razgovarala s mnogim iskusnim ženama. Ako mlada žena obrati pažnju na takve znakove, nauči ih prepoznavati i tumačiti (a trebalo bi započeti nekoliko mjeseci prije braka), onda će se time sigurno služiti sve do klimakterija.

Prirodne metode sigurno nemaju nikakve opasnosti za ženino zdravlje. One samo povećavaju razumijevanje i vrijednost vlastitih tjelesnih funkcija i ženi omogućuju da živi u skladu sa svojom ženstvenošću. Time se, na neki način, očituje biblijska tvrdnja da je tijelo žene »tako divno stvoreno« (Ps 139, 14). Naravne metode čuvaju plodnost kao dragocjeni Božji dar koji treba ljubiti, cijeniti, razumjeti i mudro upotrebljavati. One »ostavljaju seksualnom sjedinjenju njegovu prirodnu ljepotu« (J. i S. Kippley). Ako se pravilno upotrebljavaju, vrlo su djelotvorne.

Činjenica pak da je neko vrijeme potrebno seksualno uzdržavanje u nekih parova izaziva sumnju o njihovoj pogodnosti. Oni prigovaraju: »Time bi se u našim odnosima izgubila spontanost. Kako to može biti dobro?« Ili: »Uvijek bismo strahovali od neželjenog začeca«. »Kako to može biti dobro ako se u svakom ciklusu moramo odreći nekoliko dana seksualnih odnosa?« »Moj muž ne bi mogao podnijeti uzdržavanje. Bojim se da bi bio nevjeran u dane kad mu se uskraćujem.«

Muževi koji su se odlučili za prirodne metode, i zbog toga su vrlo zadovoljni, kažu: »Naš život je postao mnogo ljepši.« Ili: »Nakon nekoliko dana suzdržavanja za nas kao da počinje novi medeni mjesec.« »Naš seksualni život ponovno je procvao i mnogo nas više zadovoljava.« »To stvarno funkcionira«, itd.

Suzdržavanje se ne bi smjelo promatrati kao vrijeme bez ljubavi, već kao vrijeme u kojemu si muž i žena očituju ljubav na mnogo drugih načina. Neki par je to opisao kao »svakog mjeseca su za nas zaruke, a onda medeni mjesec«.

No mnogi se opterećuju mišljenjem da je najgore što nam se može dogoditi da nam jednog dana zbog suzdržavanja zamre seksualna potreba. A ipak, seksualno suzdržavanje je nešto što pripada normalnosti života. Čistoća prije braka i vjernost u braku zahtijevaju seksualno suzdržavanje. Ako si sami uskratimo odnos, nije to nipošto opasno. Nezdravo je jedino ako nijećemo da u nama postoje seksualni osjećaji i potrebe. A seksualna suzdržljivost ne škodi ni nama, ni našem braku, osim ako sami sebe zbog toga ne sažaljevamo.

Suzdržljivost nije uvijek laka. Može uzrokovati psihičke »boli«. No sljedećeg jutra bol prođe, a trudnoća ostaje. Kako smo visoku cijenu spremni platiti da nam obitelj ne bi bila prevelika? Današnje društvo veli: »Ne upuštaj se u cijenu samozatajenja. Neka drugi plate račun.« Razuzdanom i nediscipliniranom životu danas je upaljeno zeleno svjetlo. Nipošto nije popularno govoriti o samozatajnosti i suzdržanosti. No uvijek netko mora platiti račun. Ako sami nismo spremni platiti svoj dio, očekujemo to od bračnog druga, djece, obitelji, okoline... Na kraju ipak ne možemo od svega pobjeći. Plaćamo ogromnu cijenu naših neispunjenih osjećaja, praznine života, razorenih obitelji i bračnih zajednica. Vrijeme je da ponovno počnemo razmišljati o vrijednosti samozataje. Svjedočanstvo svetaca tijekom stoljeća govori nam da samozataja ne čini naš život siromašnijim, već bogatijim, s milošću Božjom. To je i naše iskustvo. Seksualna suzdržljivost pomlađuje i obnavlja našu bračnu zajednicu.

Naravno, moramo reći da bračni par ima slobodu da bude i nesuzdržljiv. Ipak, ako neki bračni par ne želi biti suzdržljiv u plodne dane, trebao bi onda da prihvati moguću trudnoću. To je bračna odgovornost. U suprotnom, dijete se shvaća kao povod za razočaranje, jad i nesreću, umjesto da bude radost. Djeca pripadaju naravi braka.

Važno je da bračni par jedinstveno primjenjuje naravne metode. Jednom bračnom partneru to nije moguće. Zajednički stav o tome izgrađujući je činitelj braka jer jača razumijevanje i jedinstvo para, budući da oboje moraju zajednički odlučivati i planirati. Muškarac snosi pritom veću odgovornost. Ako misli da je za njega prednost ako se u obitelji ograniči broj djece, onda je i njegova obveza da se suzdržava u plodne dane, da se ne sažaljeva, već da podržava svoju ženu i da joj u plodno vrijeme na drugi način očituje svoju ljubav i naklonost. Takvo stajalište jača brak, čini ga za oba partnera ljepšim i ispunjenijim.

Ukratko, za ono što činimo treba da preuzmemo odgovornost.

Nadamo se da će naše mišljenje i informacije koje smo iznijeli pridonijeti da mognete bolje odlučivati u vezi s vašom plodnošću i odnosima.

Preveo: o. Pero Sabolić DI